

Warqad wargalin oo loogu talagalay dadka hadda la siiyay fursadda oggolaanshaha degganaanshaha

[Kopfbogen der Ausländerbehörde]

Marwada Qaaliga ahay,
Mudanaha Qaaliga ahow,

Waxaa lagu siiyay oggolaansho degganaansho (Aufenthaltserlaubnis) iyadoo lagu salaynayo codsigaaga. Tani waa waxa loogu yeero xuquuqda fursadda degganaanshaha (Chancen-Aufenthaltsrecht) waxaana lagu nidaamiyay qodobbka § 104c ee sharciga degganaanshaha (Aufenthaltsgesetz).

Waxaad heli doontaa xaqa fursadda degganaanshaha oo 18 bilood ah. Tani waa wakhtiga aad ku mutaysan karto inaad buuxiso shuruudo aad oggolaansho degganaansho oo kale ku heleysid. Waa in aad codsatid sharci kale **ka hor** dhamaadka 18-kan bilood. Codsigan cusub ayaa markaa la oggolaanayaa kaliya haddii aad buuxiso shuruudaha lagu sheegay buug-yarahaan.

Suurtagal ma aha in la kordhiyo muddadaas 18-ka bilood ah. Sidaa darteed, waxaan hadda kugu wargelin doonaa shuruudaha oggolaanshaha ee dheeraadka ah oo ay tahay inaad buuxiso ugu dambayn ka hor inta uusan dhicin xaqa aad u lahayd degganaanshaha.

1. Qaadashada nidaamka aasaasiga ee dimuqraadiyada xorta ah

Waa inay kaa go'an tahay qaadashada nidaamka aasaasiga ah ee dimuqraadiyada xorta ah ee Jamhuuriyadda Federaalka Jarmalka. Nidaamka aasaasiga ah ee dimuqraadiga xorta ah waa nidaamka siyaasadeed ee aasaasiga ah ee Jarmalka. Tani waxay ka kooban tahay

- a) xaqa ay dadku u leeyihiin in ay ku dhaqmaan awoodda dawladnimo ee doorashooyinka iyo codadka iyo iyada oo loo marayo hay'ado gaar ah oo sharciyeed, awoodda fulinta iyo garsoorka iyo in ay doortaan wakiillada dadweynaha ee guud, doorasho toos ah, xor ah, siman iyo qarsoodi ah,
- b) Ku dhaqanka shuruucda nidaamka dastuuriga ah iyo ku dhaqanka awoodda fulinta iyo garsoorka sharciga iyo cadaaladda,
- c) xaq u lahaanshaha in la sameeyo oo la adeegsado mucaarad baarlamaan.,
- d) riditaanka dowladda iyo mas'uuliyadda ka saaran wakiillada shacabka.,
- e) madax-banaanida maxkamadaha,
- f) ka saarida xukun kasta oo gacan ka hadal iyo nacayb ku salaysan iyo
- g) Xuquuqul insaanka ku xusan sharciga aasaasiga ah.

Ballanqaadkaaga firfircoon iyo shakhsiyeed ayaa loo baahan yahay. Waa inaad shakhsi ahaan saxiixdaa caddayn u dhiganta. Waa inaad fahantaa waxa ku qoran qoraalka aadna

taqaan nuxurka. Xitaa haddii aad horey u saxiixday caddeyn u dhiganta codsiga fursadda oggolaanshaha degganaanshaha, tani ayaa mar kale loo baahan yahay.

Haddii ay jiraan calaamado mustaqbalka ah oo muujinaya inaad taageersanayn sharciyadan, degganaanshahaaga dheeraadka ah lama dammaanad qaadayo sababtoo ah ma aadan buuxin shuruudaha heerka u dhigma ee degganaanshaha dheeraadka ah. Haddii aad si firfircoon u taageerto nidaamyada ama kooxaha aan dimoqraadiga ahayn ee ka jira waddankaaga hooyo, waxaa kale oo laga yaabaa in lagu soo gabagabeeyo inaad taageersanayn nidaamka aasaasiga ah ee dimoqraadiga ee xorta ah ee Jarmalka.

2. Aqoonta aasaasiga ah ee nidaamka sharciyeed iyo bulsheed iyo xaaladaha nololeed ee Jarmalka

Waa inaad caddaysaa inaad leedahay aqoonta aasaasiga ah ee sharciga iyo nidaamka bulsheed iyo xaaladaha nololeed ee Jarmalka. Caddaynta aqoontan waxaa bixiya imtixaanka qaranka "Ku noolaanshaha Jarmalka" ("Leben in Deutschland" oo loo soo gaabiyo "LiD"). Koorasyada diyaargarowga ee u dhigma imtixaankan waxaa bixiya mac'hadyo kala duwan sida loogu yeero koorsooyinka hanuuninta. Mararka qaarkood, koorsada hanuuninta waa qayb ka mid ah koorsada la qabsiga. Imtixaanka sidoo kale waa la qaadi karaa iyada oo aan laga qaybgelin koorsada u dhiganta.

Waxaa kale oo aad keeni kartaa caddayn haddii aad ka haysato shahaado dugsii sare oo Jarmal ah ama shahaado la mid ah ama ka sare oo ka baxday dugsii Jarmal ah, si guul leh ugu dhammaysay tababarka gudaha Jarmalka ama shahaado jaamacadeed oo Jarmal ah. Mararkan oo kale, uma baahnid inaad qaadatid tijaabada "LiD".

Marar gaar ah, aqoonta sidoo kale waxaa lagu xaqiijin karaa wareysi shakhsiyeed oo ay samaynayaan xafiiska socdaalka, heerka iyo qaab-dhismeedka kaas oo ku saleysan su'aalaha imtixaanka "Ku Noolaanshaha Jarmalka", kaas oo ay tahay inaad ku hadasho Jarmal. Dhammaan mas'uuliyiinta socdaalka ma bixiyaan waraysiyo shakhsiyeed.

3. Aqoonta afka Jarmalka oo buuxda (Heerka A2 ee CEFR (GER))

Shuruudaha dheeraadka ah ee degganaanshaha ee ka baxsan fursadaha degganaanshaha ayaa ah inaad si buuxda ugu hadli karto af Jarmalka.

Halbeegga tani waa Qaabdhismeedka Guud ee Yurub ee Tixraaca Luuqadaha (CEFR), kaas oo qeexaya sida heerka xirfadaha luqadda looga qiimeeyo Yurub oo dhan.

Caddeynta aqoonta luqadda ee heerka A2 ee CEFR ayaa loo baahan yahay. Caddeynta aqoontan qasab ma aha in la keeno iyadoo la keenayo shahaado luqadeed.

Aqoonta luqadda ee heerka A2 CEFR waa la gaadhay haddii aad

- aad dhigatay dugsi ku hadla afka Jarmalka muddo afar sano ah ka dibna u dalacday fasalka sare ee xiga, ama
- aad haysato shahaado dugsi sare oo Jarmal ah (Hauptschule, Mittlerer Schulabschluss, Abitur) ama
- Lagaa diiwaangeliyay fasalka tobonaad ee dugsi wax ku dhiga af Jarmalka, ama
- Ku dhammaystay koorsada luqadda Jarmalka jaamacad ama kulliyad farsamo ama tababar xirfadeed gudaha Jarmalka ama
- aad awood u yeelatay inaad si guul leh wadahal ula yeelato saraakiisha xafiiska diiwaangelinta ajaaniibta adigoon u baahan cid wax kuu turjumto.

Wax caddayn ah oo ku saabsan aqoonta luqadda Jarmalka loogama baahna carruurta iyo dhalinyarada ilaa da'da 16. Markan oo kale, waxaa kugu filan inaad soo bandhigto shahaadada ugu dambeysay ee iskuul Jarmal ah ama caddaynta ka qaybqaadashada xannaano-maalmeed ku yaala Jarmalka.

Xirfadaha luqadda waxaa kale oo lagu caddayn karaa shahaado luqadeed oo habboon oo lagu kalsoonaan karo oo ah heerka A2 ee CEFR (tusaale, “imtixaanka af Jarmalka ee muhaajiriinta” (Deutsch-Test für Zuwanderer), heerka kartida A2). Shahaadada luqadda waa in ay ku salaysnaataa imtixaan luqadeed oo heer sare ah. Dhammaan shahaadooyinka lama aqoonsanayo. Shahaadooyinka ka socda Goethe-Institut, Test-DaF-Institut iyo telc gmbH way aqoonsan yihiin dhammaan mas’uuliyiinta socdaalka.

Arkaad hesho oggolaanshaha fursadda degganaanshaha (Chancen-Aufenthaltserlaubnis), waxaa lagaa diiwaangelin karaa inaad ka qaybgasho koorsada isdhexgalka ee uu wado Xafiiska Federaalka ee Socdaalka iyo Qaxootiga (BAMF). Koorsadan, waxaad ku baran kartaa xirfadaha luqadda ee cayiman iyo aqoonta aasaasiga ah ee sharciga iyo nidaamka bulshada iyo xaaladaha nololeed ee Jarmalka oo aad geli karto imtixaannada khuseeya. Waa inaad codsatid diiwaangelinta. Haddii aad wax su'aalo ah ka qabto arrintan, waxaad la xiriiri kartaa xafiiska gobolka ee BAMF. Xafiiska gobolka ee mas’uulka ka ah iyo halka lagu bixiyo koorsooyinka isdhexgalka ayaa si degdeg ah oo fudud loo ogaan karaa iyadoo la kaashanayo nidaamka macluumaadka BAMF-NAVI (<https://bamf-navi.bamf.de/de/>). Codsiga diiwaangelinta waxaa kale oo laga samayn karaa bixiyayaasha koorsooyinka isdhexgalka. Way ku farxi doonaan inay kula taliyaan waana cidda koowaad ee lala xiriiro.

4. Immanshaha dhabta ah ee iskuulka ee caruurta

Arrinta carruurta la doonayo in ay helaan xuquuq degganaansho, caddaynta imaanshaha dugsi waa in la keenaa ee dhammaan muddada u dhaxaysa bilowga iyo dhammaadka waxbarashada khasabka ah. Waxa aad taas ku caddayn kartaa adiga oo u soo bandhigaya tixraacyo ama shahaadooyin mas’uuliyiinta socdaalka. Imaanshaha dhabta ah ee dugsi waa uu jiraa oo kaliya haddii ilmuhu ka maqnaa fasalka ugu yaraan dhawr maalmood inta lagu jiro sannad-dugsiyeedka cudur daar la'aan.

5. Xaqiijinta qutul yawmka ama nolol maalmeedka

Waa in aad ama aad ku xaqiijisaa qutul yawmka ugu horrayn shaqo faa'iido leh, ama waa in la filayo shaqada iyadoo lagu salaynayo horumarkii hore in qutul yawmkaaga si buuxda loo sugi doono mustaqbalka.

Haddii aanad keli noolayn, waxay ku xidhan tahay waxa loogu yeero bulshada danwadaagta ah ee aad ku dhex nooshahay. Bulshada danwadaagta ah waxaa si guud uga mid ah dadka aad la nooshahay oo aad wadagaan kharashaadka, sida dadka sida si wadajir ah u bixiya kharashaadka nolol maalmeedka. Qutul yawmka inta badan waxaa lagu sugaa shaqo faa'iido leh haddii in ka badan kala-bar dakhliga bulshadaada isku danta ah laga helo shaqo faa'iido leh. Adiga, ama ugu yaraan bulshada danwadaagta ah, waa inaad sidoo kale awoodi kartaa inaad iska bixiso kiradaada adoon helin gargaarka gobolka. Helitaanka gunnada guriyaynta (Wohngeld) lafteeda ma keenayso in aad u qaadata in nolol maalmeedkaagu aanu la sugin. Waxaa la yiraahdaa “wax dhib ah ma laha”.

Macaashyada la bixiyo iyadoo lagu salaynayo tabarucaad ay bixiyaan isla dadka qaata - adiga ama xubnaha bulshadaada danwadaagta ah - aad adigu bixisay iyaduna dhib ma leh. Macaashyadan aan waxyeellada lahayn waxaa ka mid ah da'da ama lacagta hawlgabka naafanimada ama lacagta shaqo la'aanta I (Arbeitslosengeld I). Macaashka ilmaha (Kindergeld) waa cabbir cashuur dhimis (wax-ka-beddelka macaashka qoyska) (Familienleistungsausgleich) sidaas darteedna waxaa loola dhaqmaa sidii dakhli la kasbaday. Marka dhib ma laha. Lacagta la bixiyo si loo suurtageliyo degganaanshahaaga laga leeyahay ujeedo gaar ah, sida deeqaha waxbarasho ee koorsada heerka koowaad ee jaamacadeed, sidoo kale waa in loola dhaqmaa sidii dakhli la kasbaday, sidaas darteedna sidoo kale aan waxyeello ma laha.

Si kastaba ha ahaatee, badi macaashyada bulshada ee aan ku salaysnayn tabarucaad, gaar ahaan marka loo eego Buugga Labaad ee Sharciga Dadwaynaha (SGB II) (dakhliga aasaasiga ah ee shuruuda ku xirnaayan (“Bürgergeld”; hore lagu magacaabi jiray “Hartz IV”), looma tixgeliyo dakhli la kasbaday ahaan.

Waa in ay u badan tahay in nolol maalmeedka bulshada danwadaagta ah sidoo kale la sugi doono mustaqbalka. Mas'uuliyiintu waxay u qaadanayaan tani inay wax walba ka sarreyso haddii shaqo gaar ah dhab ahaantii lagu fuliyo dakhli ku filan. Si kastaba ha ahaatee, waxaa sidoo kale loo qaadan karaa in nolol maalmeedka lagu sugi doono mustaqbalka haddii ay jiraan shaqo la taaban karo ama dugsi iyo tababar xirfadeed iyo sidoo kale guulihii hore ee isdhexgalka ee luqadda iyo bulshadu waxay soo jeedinayaan in nolol maalmeedka la sugi doono.

Fadlan ha u oggolaan qofna inuu si asxaan ah u xaqiijiyo inuu kuu siinayo shaqo ilaa ay dhab ka tahay. Haddii aad soo gudbisno xaqiijinta noocaas ah oo aan daacad ka ahayn, adiga iyo qofka soo saaray xaqiijinta waxa aad mutaysan kartaan khasaare aad u daran.

Sharcigu waxa uu bixiyaa dhowr ka-dhaafitaanada shuruudaha nolol maalmeedka ah. Ka-dhaafitaankan ayaa khuseeya

- Ardayda dhigata jaamacad dawladeed ama dawladu aqoonsan tahay iyo kuwa maray tababaro la aqoonsan yahay ama tallaabooyinka diyaarinta farsamada gacanta ee ay dawladu maalgeliso,
- Qoysaska leh carruurta aan qaangaarin ee si ku-meel-gaar ah ugu tiirsan macaashyada bulsheed ee dheeriga ah,
- Waalidiinta keligood nool ee leh carruur aan qaangaarin oo aan si macquul ah looga fili karin inay u shaqeeyaan si waafaqsan xeerarka dakhliga muwaadinka (SGB II), ama
- Ajaaniibta daryeesha qaraabada dhow ee u baahan daryeelka.
- Ajaaniibta aan awoodin in ay helaan nolol maalmeedkooda sababo la xiriira jirro jireed, maskaxeed ama nafsiiyeed ama naafanimo, taaso la xaqiijin karo, tusaale ahaan faahfaahsan, shahaado ama ogaysiinta lacagta hawlgabka naafada, iyo
- Ajaaniibta aan awoodin in ay helaan nolol maalmeedkooda sababo la xiriira jirro jireed, maskaxeed ama maskaxeed ama naafanimo, taaso macne leh, tusaale ahaan faahfaahsan, shahaado ama ogaysiinta lacagta hawlgabka naafada, iyo
- Sababo la xirira da'da, sababahaas oo mar walba loo qaato marka xaddidaada da'da ee caadiga ah ee loogu talagalay lacagta hawlgabka marka la gaaro.

Haddii aad wax su'aalo ah ka qabto arrintan, qofka aad la xidhiidho ee jooga Xafiiska Socdaalka ayaa ku farxi doona inuu ku caawiyo.

6. Buuxinta shuruudaha Baasaboorka

Waa inaad buuxisaa shuruudaha baasaboorka. Taas macneheedu waxa weeye waa in aad haysataa oo aad soo bandhigi kartaa baasaboorka sax ah oo la aqoonsan yahay ama baasaboorka kale oo laga helay waddanka aad ka soo jeedo.

Waxa kaliya ee ka reeban tani waa haddii ay suurtagal noqon weyday ama ay caqli-darro tahay inaad baasaboorka ama baasaboorka beddel ah ka hesho waddankaagii. Mabda' ahaan, waa macquul inaad u hoggaansanto xeerarka bandhigga ee waddankaaga asalka ah. Tani waxay si gaar ah muhiim u tahay haddii shuruudo la mid ah laga soo rogo gudaha Jarmalka si loo helo baasaboorka Jarmal ah marka xaalad noocaas ah ay jirto.

Waa shaqadaada ee ma aha shaqada mas'uuliyiinta Jarmalka inay ogaadaan sida aad uga heli karto baasaboorka ama baasaboorka beddelka ah waddankaaga. Sidoo kale waa mas'uuliyaddaada inaad hesho dukumeentiyada iyo sawirrada lagama maarmaanka ah oo aad adigu lacagtooda bixiso oo aad ku codsato baasaboorka ama baasaboorka beddelka ah lagu bixiyo. Haddii aad caddayso inaad dhibaato aan caadi ahayn aad kala kulantay helista baasaboorka, waxaa laga yaabaa inaad ku caddayso aqoonsigaaga iyo jinsiyadaada dukumeentiyo kale oo ka yimid wadankaagii, iyadoo ay ku xiran yihiin shuruudo dheeraad

ah. Fadlan la xidhiidh qofka aad la xidhiidho ee jooga xafiiska socdaalka si aad ugala hadasho talaabooyinka lagama maarmaanka ah.

Haddii aad qaadatay baasaboorka cusub ama baasaboorka kale, waa inaad sida ugu dhaqsaha badan ugu soo gudbisaa hay'adaha socdaalka (si degdeg ah) - xitaa haddii aan lagu weydiisan inaad sidaas sameyso oo aadan weli codsan sharci degganaansho oo kale (Aufenthaltstitel) waqtigaas.

Soo bandhigida baasaboorka ma keenayso in xaqaagii degganaanshaha lagaala noqdo.

7. Caddaynta aqoonsiga

Cadaynta aqoonsigaaga sidoo kale ayaa shardi u ah bixinta oggolaanshaha degganaanshaha dheeraadka ah. Tani waxaa kaliya la dhaafi karaa marka ay jiraan xaalado gaar ah oo kaliya haddii aad si cad iskugu dayday wax kasta oo macquul ah si aad u caddeyso aqoonsigaaga..

“Aqoonsiga” waxaa loola jeedaa xogta shakhsiyeed (gaar ahaan magacaaga, taariikhda dhalashada, goobta dhalashada iyo dhalka aad ka soo jeedo) taas oo ay kugu aqoonsadaan maamulada dalkaaga asalka ah. Kuguma filna haddii xogta lagugu aqoonsado laga garanayo halkan Jarmalka, laakiin aan sidoo kale caddayn aadan ka haysan waddankaaga asalka ah. Sababahan dartood, habka ugu fudud ee lagu caddeyn karo aqoonsiga waa baasaboorka uu bixiyay wadankaagii asalka ahaa iyadoo loo marayo nidaamka sharciga ah.

Haddii aysan suurtagal ahayn inaad ku caddayso aqoonsigaaga baasaboorka ama ugu yaraan baasaboorka beddel ah (tusaale ahaan, baasaboorka ku-meel-gaar ah ama baasaboorka degdeg ah) oo ka yimid waddankaaga asalka ah, fadlan la xiriir qofka aad la xiriirto ee maamulka socdaalka si aad u caddeyso habka aad weli ku caddayn karto aqoonsigaaga ee suurtagalka ah. Odhaahyada shakhsiyaadka gaarka ah (saaxiibada, qaraabada) ee ku saabsan qofka aad tahay inta badan ma aha caddayn buuxda.

8. Ma jiraan walaac amni (waxa loogu yeero danaha tarxiilka)

Haddii, markaas kadib, la ogaado duruufo sabab u noqon kara dib-u-eegis in lagu sameeyo diidmada degganaanshahaaga sababo ammaan dartood, waxaa sidoo kale lagu diidi karaa sharciga degganaansho dheeraadka ah.

9. Xeerar gaar ah oo loogu talagalay dadka da'doodu tahay ilaa 27 sano jir

Qaar ka mid ah sharciyada gaarka ah ayaa khuseeya dadka helay fursadda oggolaanshaha degganaanshaha ee aan ka weynayn 27 jir marka ay codsadaan oggolaanshaha degganaanshaha ee xiga, qoddobada qaarkood ayaa la dabaqi karaa.

Gaar ahaan, nolol maalmeedkaaga ma aha in la sugo – xilligan la joogo. Si kastaba ha noqotee, taa beddelkeeda waa inaad ku jirtay dugsi Jarmal ah saddex sano ama aad haysato

dugsi shahaado Jarmal ah ama shahaadooyin xirfadeed. Intaa waxaa dheer, waa in la dammaanad qaado inaad la qabsan karto xaaladaha nololeed ee Jamhuuriyadda Federaalka Jarmalka iyadoo lagu saleynayo waxbarashadii hore iyo xaaladahaaga nololeed, si aad u sugto qutul yawmkaaga mustaqbalka fog.

Ilaa iyo inta aad ka yar tahay 27 sano jir oo aad weli ku jirto dugsi ama tababar xirfadeed, looma baahna in la sugo nolol maalmeedkaaga.

10. Macluumaad dheeraad

[Hier sollten Ausländerbehörden weitere konkrete Informationen zu Anlauf- und Beratungsstellen vor Ort eintragen – vor allem Migrationsberatungsstellen des Bundes und der Länder sowie die Jugendmigrationsdienste, die Personen zwischen 12 und 27 Jahren gezielt beraten.]